

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Тренінг курс «Аналітика міжнародних економічних відносин»

Рівень вищої освіти

Освітньо-професійна програма

Загальний обсяг

Тривалість викладання

Обсяг навчальних занять

у т.ч. аудиторні заняття

лекції

практичні

Мова викладання

Другий (магістерський)

Міжнародні економічні відносини

4 кредити ЄКТС

2-й семестр (3 чверть)

120 год.

3 години

2 години

українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=4537>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти.

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Тренінг курс «Аналітика міжнародних економічних відносин»

Інформація про викладача:

Литвиненко Наталія Іванівна	доктор економічних наук, професор, професор кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин
Персональна сторінка	https://etop.nmu.org.ua/ua/teachers/litvinenko/index.php
Е-пошта:	Lytvynenko.N.I@nmu.one

1 АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Освітня компонента «Тренінг курс «Аналітика міжнародних економічних відносин» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу фахової підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини, спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини на першому році навчання. Вона забезпечує загальний та професійний розвиток здобувача та спрямована на вивчення аналітика міжнародних економічних відносин.

Дисципліна «Тренінг курс «Аналітика міжнародних економічних відносин» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань і навичок аналізу та прогнозування глобальних економічних процесів. У курсі розглядаються сучасні теорії та тенденції розвитку міжнародних економічних відносин, кількісні методи аналізу та якісні методи. Особлива увага приділяється інтеграції даних і експертних оцінок для створення комплексних прогнозів, що враховують вплив геополітичних, соціокультурних та інституційних чинників.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – підготувати здобувачів вищої освіти до професійного застосування методів прогнозування для аналізу глобальних економічних процесів, оцінки ризиків та розробки стратегій, що підтримують ефективні управлінські рішення в міжнародних економічних відносинах.

Завдання курсу:

- сформулювати уявлення про ключові мегатренди соціально-економічного розвитку;
- сформулювати знання про теоретико-методологічні засади дослідження глобальних трендів розвитку суспільства.
- сформулювати вміння аналізувати основні глобальні соціально-економічні тенденції та їх основні рушійні сили.
- сформулювати вміння оцінювати проблеми та можливості, що виникають у зв'язку з технологічним прогресом, демографічними зрушеннями та зміною клімату.
- розвиток навичок критичного мислення та вирішення проблем соціально-економічного розвитку суспільства в процесі еволюції міжнародного співробітництва.

3 РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні, а саме:

Розуміти основні теорії та тенденції в міжнародних економічних відносинах
Використовувати економетричні інструменти (наприклад, аналіз часових рядів, регресійні моделі) для аналізу та прогнозування змін кон'юнктури ринків та моделей міжнародної торгівлі, прямих іноземних інвестицій, валютних рухів.
Застосовувати якісні методи, такі як сценарне планування, методи Delphi та оцінка ризиків, щоб прогнозувати геополітичні та соціокультурні фактори, що впливають на міжнародні економічні відносини.
Розробляти цілісні прогнози, які поєднують кількісний аналіз на основі даних із якісними розуміннями, забезпечуючи багатовимірну перспективу глобального економічного розвитку.
Досліджувати й аналізувати політичні наслідки прогнозування результатів щодо потенційних стратегій пом'якшення ризиків і використання можливостей.

4 СТРУКТУРА КУРСУ

Види та тематика навчальних занять

ЛЕКЦІЇ

1. Вступ до прогнозування в міжнародній економіці

1.1 Введення в якісне та кількісне прогнозування

2. Кількісні інструменти для прогнозування

2.1 Аналіз часових рядів для глобальних економічних показників

2.2 Гравітаційні моделі потоків торгівлі та капіталу

2.3 Економетричні моделі торгової та інвестиційної політики

3. Якісні методи прогнозування міжнародних відносин

3.1 Сценарне планування та метод Дельфі

3.2 Тематичні дослідження: якісне прогнозування політичних подій, що впливають на торгівлю

3.3 Експертний аналіз та інтерв'ю як інструменти прогнозування

4. Інтегроване прогнозування на практиці

4.1 Поєднання якісних і кількісних методів для цілісних прогнозів

4.2 Оцінка ризиків у міжнародних економічних відносинах

4.3 Прогнозування економічної інтеграції та геополітичних ризиків

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Загальна характеристика соціально-економічного стану країни перебування. Оцінка інституціональної складової соціально-економічної системи.

2. Оцінювання зовнішнього середовища бізнесу. Комплексний аналіз конкурентних ринків

3. Аналіз зовнішньоекономічних операцій. Оцінка політичних та соціальних фактори.

Види та тематика навчальних занять

4. Прогнозування майбутніх геополітичних та економічних трендів

5 ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Використовується мультимедійне обладнання кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин, дистанційна платформа Moodle. На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм.

6 СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

6.1 Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2 Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з індивідуальних завдань, презентації своїх досліджень та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за розрахункову індивідуальну роботу (максимально оцінюється у 60 балів), презентація дослідження (максимально оцінюється у 20 балів) та оцінок за роботу на семінарських/практичних заняттях (оцінюється 10 занять, участь у занятті максимально може принести здобувачу вищої освіти 20 балів).

Отримані бали за розрахункову індивідуальну роботу, презентацію дослідження та семінарські/практичні заняття додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне	Залік відбувається у формі комплексної контрольної роботи, білети включають 30 тестових запитань та 2 практичних завдання. Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 2 бали. Правильне вирішення практичного завдання оцінюється у 20
--	--

поліпшити оцінку)	балів. Практичне завдання оцінюється шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100
Практичні / Семінарські заняття	Максимально оцінюються у 20 балів (10 занять×2 бали/заняття).
Презентація дослідження	Побудовано на дослідженнях зроблених в практичних роботах. Максимально оцінюється у 20 балів.
Розрахункова індивідуальна робота	Охоплює матеріали практичних занять та індивідуальних робіт. Має містити результати наукового дослідження. Максимально оцінюється у 60 балів.

6.3 Критерії оцінювання **практичних / семінарських занять**:

2 бали: отримано правильну відповідь (згідно з еталоном), використано формулу з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру.

1,6 бали: отримано правильну відповідь з незначними неточностями згідно з еталоном, відсутня формула та/або пояснення змісту окремих складових, або не зазначено одиниці виміру.

1,2 бали: отримано неправильну відповідь, проте використано формулу з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру.

0,8 бали: отримано неправильну відповідь, проте не використано формулу з поясненням змісту окремих її складових та/або не зазначено одиниці виміру.

0,4 бали: наведено неправильну відповідь, до якої не надано жодних пояснень.

6.4 Критерії оцінювання **презентації дослідження**:

Максимально оцінюється у **20 балів**:

– презентаційний матеріал оформлений коректно – 4 бали, якщо присутні незначні відхилення від вимог оформлення – 2 бали;

– усна доповідь побудована грамотно, містить професійні терміни – 4 бали, якщо доповідь не повною мірою відповідає нормам професійної мови – 2 бал;

– всебічно розкрито зміст теоретичних питань – 6 бали, якщо у доповіді в основному розкрито зміст теоретичних питань – 3 бали;

– всебічно розкрито зміст практичних завдань – 6 бали, якщо у доповіді в основному розкрито зміст практичних завдань – 3 бали.

6.5 Критерії оцінювання розрахункової індивідуальної роботи (індивідуального письмового самостійного завдання, виконаного у вільному стилі, що відображає власні погляди автора на проблему або питання):

60 балів: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, логічного взаємозв'язку між тезою та аргументами, правильна мова викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу. Всебічно розкрито зміст теоретичних питань та практичних завдань, використано обов'язкову та додаткову літературу, задачі розв'язано стандартним або оригінальним способом.

45 бали: наявність заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів на їхню користь, незначні помилки логічного характеру між наведеною тезою та аргументами, незначні помилки у мові викладення, наявність висновку, дотримання встановленого обсягу. В основному розкрито зміст теоретичних питань та практичних завдань, використано обов'язкову літературу, задачі розв'язано стандартним способом.

30 бали: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), наявність орфографічних та/або граматичних помилок або недотримання встановленого обсягу. Не здатність до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

20 балів: відсутність одного з обов'язкових структурних елементів письмової роботи (заголовку, вступу, однієї-двох тез та аргументів, висновку), відсутність переконливих аргументів на користь тези, значна кількість орфографічних та/або граматичних помилок та/або недотримання встановленого обсягу.

10 балів: неструктурованість роботи, недотримання встановленого обсягу, велика кількість орфографічних та/або граматичних помилок, відсутність переконливих аргументів на користь тези.

7 ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1 Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка». http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2 Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Ofis365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Тренінг курс «Аналітика міжнародних економічних відносин» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3 Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквіумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6 Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освітим буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Тренінг курс «Аналітика міжнародних економічних відносин».

8 МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час *практичних занять* будуть застосовані такі методи навчання:

Діалог. За допомогою запитань викладач спонукає здобувачів вищої освіти до відтворення набутих знань, формування самостійних висновків і узагальнень на основі засвоєного матеріалу.

Навчальна дискусія, дебати. Обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не лише

на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери на занятті.

Демонстрація та обговорення презентацій. Наочний показ медіа-супроводу усного виступу з елементами дискусії.

Виступ. Питання навколо певної теми обговорюється у групах і потім оприлюднюється з подальшою дискусією.

Експертна оцінка. Партнер у парі або група слухачів має зазначити сильні і слабкі сторони індивідуальної роботи здобувача і запропонувати покращення.

Мозковий штурм здебільшого виконується під час групової роботи. Використання методу сприяє генерації творчих ідей і допомагає здобувачам навчитися працювати разом і вчитися один в одного.

Обговорення. Здобувачі розділяються на групи і обговорюють певну тему, викладач прислуховується до обміну думок і за потреби скеровує бесіду. Заохочуйте обговорення та співпрацю між здобувачами вищої освіти кожної групи. Усі повинні вчитися на досвіді один одного.

Завдання на критичне мислення. Здобувачі навчаються продукувати та висловлювати сумніви, ставити питання, пропонувати доповнення щодо фактів та тез, які підлягають критиці у етичній манері для розвитку критичного мислення.

Пошуково -дослідницький метод. Метод залучення здобувачів до самостійних і безпосередніх спостережень, на основі яких вони встановлюють зв'язки предметів і явищ дійсності, роблять висновки, пізнають закономірності.

Метод ситуаційного аналізу. Здобувачі опрацьовують опис реальних, складних та проблемних ситуацій, які слугують для формування професійних знань, навичок та компетентностей.

Метод евристичних питань. За допомогою майстерно поставлених навідних запитань здобувача спонукають самостійно знаходити правильні висновки, формулювати поняття і вирішувати творчі задачі, спираючись на власні знання та досвід.

9 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник для економічних спеціальностей. Тернопіль: ФОП Паляниця. 2021. 160 с.

2. Капустян В.О., Мажара Г.А., Фартушний І.Д. Моделювання економіки. Київ. КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2022. 265 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/50013/1/Modeluvannia.pdf>

3. Кащица, Г., & Намлієв, Є. Кризові явища як основа виникнення дестабілізаційних процесів в економіці: актуальність теорій та розвиток кризисологічних досліджень. *Київський економічний науковий журнал*. 2023. № 1. С. 103-116. <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2023-1-13>

4. Золковер А. О., Боженко В. В. Підходи до оцінювання макроекономічної стабільності. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2020. №3. С. 303–308.
5. Статистична інформація. *Державна служба статистики України*: офіц. веб-сайт. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>
6. Resources. Services. *United Nations*: офіц. веб-сайт. URL: <http://www.un.org/en>
7. IMF Country Information. *International Monetary Fund*: офіц. веб-сайт. URL: <https://www.imf.org/en/Countries>
8. WTO membership. *World Trade Organization (WTO)*: офіц. веб-сайт. URL: https://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/org6_e.htm
9. Data and Statistics. *World Bank*: офіц. веб-сайт. URL: <http://www.worldbank.org/data/>
10. Литвиненко Н.І. Тренінг курс «Аналітика міжнародних економічних відносин [Електронний ресурс] : методичні рекомендації для практичних занять з дисципліни «Інституціональні фактори суспільних трансформацій» для здобувачів ступеня магістра освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини, спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини / Литвиненко Н.І.; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2025. 18 с.
11. Литвиненко Н.І. Дистанційний курс з дисципліни «Тренінг курс «Аналітика міжнародних економічних відносин» на платформі Moodle для магістрів освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини, спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини. 2025. URL: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=7223>

Додаткові

1. ДСТУ 5034:2008 Інформація і документація. Науково-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. Київ : Держспоживстандарт України, 2009. 38 с.
2. ДСТУ 8302 2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 20 с.
3. ДСТУ 5034:2008 Інформація і документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 31 с.
4. Литвиненко Н. І. Використання баз даних міжурядових організацій у навчанні студентів економічних спеціальностей. *Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects*. Proceedings of the 16th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2022. Pp. 255-257. URL: <https://sci-conf.com.ua/xvi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-scientific-research-achievements-innovations-and-development-prospects-11-13-09-2022-berlin-nimechchina-arhiv/>

5. Литвиненко Н.І. Корпоративна культура як елемент глобального тренду соціально-економічного розвитку. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*. 2023. Випуск 16(32). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/issue/view/33> [https://doi.org/10.33296/2707-0654-16\(32\)-15](https://doi.org/10.33296/2707-0654-16(32)-15)